NR. 1770 /DPSG
DATA 28.09.2016

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
352/05.10.2016

530, 385, 519, 485,
540, 158, 419, 516,
535, 291, 387,

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

STIMATE DOMNULE PREŞEDINTE,

În ședința din data de 28.09.2016, Guvernul a aprobat un număr de 12 puncte de vedere cu privire la unele inițiative legislative parlamentare aflate în dezbaterea Senatului, pe care vi le înaintăm alăturat.

Totodată, precizăm că susținerea acestor puncte de vedere va fi realizată de reprezentanții ministerelor/instituțiilor menționate în anexă pentru fiecare inițiativă legislativă.

Cu stimă,

Dacian Julien CIOLOȘ

Domnului senator Călin-Constantin-Anton Popescu-Tăriceanu
Preşedintele Senatului

DEPARTAMENTUL PENTRU
RELAȚIA CU PARLAMENTUL

București, 03.10.2016
Nr. 9377/DRP

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, în original, punctele de vedere ale Guvernului cu privire la 12 inițiative legislative parlamentare aflate în dezbaterea Senatului, aprobate în ședința Executivului din data de 28.09.2016.

Totodată, apreciem necesar ca pe parcursul procedurilor de legiferare cu privire la aceste inițiative legislative să fie invitați la dezbateri reprezentanții ministerelor/instituțiilor de resort, indicate în anexă pentru fiecare inițiativă legislativă în parte, pentru a susține punctul de vedere al Guvernului.

Cu deosebită considerație,

MINISTRU DELEGAT

CIPRIAN BUCUR

DOMNULUI ION VĂRGĂU
SECRETARUL GENERAL AL SENATULUI

Piața Victoriei nr. 1, Sector 1, București, România
Tel.: +4 021 316 36 77, Fax: +4 021 316 36 52
www.drp.gov.ro

GUVERNUL ROMÂNIEI

PUNCTE DE VEDERE

cu privire la unele iniţiative legislative parlamentare, aflate în procedură parlamentară la Senat

GUVERNUL ROMÂNIEI

352/05.10.2016

Puncte de vedere cu privire la unele propuneri legislative parlamentare, aflate în procedură parlamentară la SENAT

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
1.	Proiect de lege pentru modificarea art.352 alin.(1) din Legea educației naționale nr. 1/2011 **Plx.127/2016** **Bp. 322/2016** **L352/2016**	Proiectul de lege vizează modificarea art.352 alin.(1) lit.b) din *Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul reglementării posibilității ca unitățile școlare să poată încheia, cu operatori economici/instituții publice, parteneriate prin care elevii și studenții să își poată testa opțiunile pentru viitoarea carieră.	**MENCS**	***Guvernul susține adoptarea proiectului de lege în forma adoptată de Camera Deputaților.***

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

GUVERNUL ROMÂNIEI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
L530/05.10.2016

PUNCTE DE VEDERE ALE GUVERNULUI

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
2.	Propunerea legislativă pentru completarea art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor **Bp.329/2016** L530/2016	Potrivit Expunerii de motive, propunerea legislativă are ca obiect de reglementare completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul scutirii de la plată și/sau restituirii sumelor recuperate, create în urma acelor situații *"în care beneficiarii indemnizațiilor pentru creșterea copiilor au realizat venituri supuse impozitului pe venit, le-au declarat la organele fiscale competente și au achitat impozitele și taxele prevăzute de legislația fiscală, clarificând faptul că acest tip de comportament nu poate fi considerat ca "nedeclarare intenționată"*. Totodată, repune în termen solicitarea de scutire de la plata debitelor pentru aceste persoane."	**MMFPSPV**	***Guvernul nu susține adoptarea propunerii legislative,*** având în vedere următoarele considerente: Dreptul la indemnizație este stabilit și plătit prin agențiile județene pentru plăți și inspecție socială. Prin urmare, doar informarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) cu privire la veniturile realizate nu reprezintă comunicare către instituția abilitată cu plata dreptului. Concediul este acordat pentru ca părintele să asigure îngrijirea copilului mic, situație incompatibilă cu realizarea de activități profesionale. De asemenea, ținând cont de realitatea obiectivă, s-a reglementat posibilitatea ca părintele, pe această perioadă de concediu, să realizeze venituri al căror nivel nu depășește de trei ori cuantumul minim al indemnizației (3x1.063 lei), pe an calendaristic, fără suspendarea indemnizației. Totodată, parintele care realizează venituri poate beneficia de stimulentul de inserție. Așa cum se propune în inițiativa legislativă rezultă că drepturile acordate cu titlu de indemnizație pentru creșterea copilului sau stimulent de inserție nu vor putea niciodată să fie constituite ca debite, ceea ce ar conduce la multiple cazuri de erori și fraude în sistem.

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
385/05.10.2016

PUNCTE DE VEDERE ALE GUVERNULUI

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
3.	Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea alineatului (3) al articolului 68 din Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată **Bp.197/2016** L385/2016	Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea alin. (3) al art. 68 din *Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată*, în sensul ca drepturile bănești cuvenite inventatorilor pentru invențiile brevetate, aplicate cu aport economic sau social, parțial recompensate sau nerecompensate până la data intrării în vigoare a legii, se vor negocia între inventator și Ministerul Finanțelor Publice și nu între inventator și unitatea care a aplicat invenția astfel cum prevede legislația în vigoare.	**MFP** **MECRMA**	***Guvernul <u>nu susţine</u> adoptarea propunerii legislative,*** având în vedere următoarele considerente: Prin *Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenţie, republicată*, s-a prevăzut în mod expres faptul că drepturile băneşti cuvenite inventatorilor pentru invenţiile brevetate, aplicate, parţial recompensate sau nerecompensate până la data intrării în vigoare a legii se vor negocia între inventator şi unitatea care a aplicat invenţia, iar în cazul neînţelegerii între părţi acestea se pot adresa instanţelor judecătoreşti. Deşi persoanele care au creat invenţii puteau invoca prevederile *Legii nr.64/1991*, în valorificarea drepturilor lor, prin *Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 100/2005 privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate industrială*, astfel cum a fost completată prin *Legea nr.214/2008*, s-a prevăzut că au calitatea de a cere aplicarea măsurilor, procedurilor şi repararea daunelor "*persoanele titulare ale unui drept de proprietate industrială protejat printr-un brevet de invenţie acordat de statul român şi succesorii lor în drept, deţinut în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989, cărora le-au fost încălcate drepturile patrimoniale conferite de brevet prin exploatarea invenţiei în mod abuziv, fără consimţământul titularului sau prin orice fapte de încălcare a drepturilor acestuia*". Mai mult, la art.II din *Legea nr.214/2008* s-a stipulat că "*la determinarea perioadei înăuntrul căreia un brevet, dintre cele prevăzute la art.4 lit.c) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr.100/2005 privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate industrială, cu modificările ulterioare, trebuia să fie exploatat, nu se va ţine seama de perioada dintre instaurarea regimului comunist în România şi intrarea în vigoare a prezentei legi, perioadă care va fi considerată ca o prelungire în mod automat a termenului de revendicare a drepturilor decurgând din brevetul de invenţie*".

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL
MINISTRU
CABINET

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
				Aşadar, prin legislaţia adoptată începând cu anul 1990 au fost create pârghiile pentru despăgubirea persoanelor care au realizat invenţii in perioada 1945-1990, identificând în mod corect ca debitori ai obligaţiilor de despăgubire societăţile care au exploatat sau exploatează încă respectivele invenţii. Ministerul Finanţelor Publice nu are atribuţii privind brevetele de invenţii sau atribuţii legate de exploatarea invenţiilor, prin urmare nici competenţa de a negocia drepturile băneşti cuvenite inventatorilor pentru invenţiile brevetate, aplicate cu aport economic sau social, parţial recompensate sau nerecompensate până la data intrării în vigoare a propunerii legislative în cauză. În ceea ce privește stabilirea unei norme de competență în cazul litigiilor având ca obiect drepturi bănești cuvenite inventatorilor pentru invențiile brevetate în favoarea "*Tribunalului București sau a tribunalelor județene în caz de strămutare a cauzei*" trebuie menținută soluția de *lege lata* privind atribuirea competenței[1] în materia litigiilor cu privire la calitatea de inventator, de titular de brevet sau cele cu privire la alte drepturi născute din brevetul de invenție, inclusiv din perspectiva căilor de atac – respectiv trimiterea la normele de competență de drept comun în materie. Menționăm că textul propus este criticabil și din perspectiva faptului că *Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare,* conține o serie de dispoziții privind strămutarea proceselor și delegarea instanței (art. 140-147), care stabilesc inclusiv instanța competentă să judece procesul în cazul admiterii cererii de stămutare.

[1] Norma de trimitere cuprinsă în cadrul art. 68 din Legea nr. 64/1991.

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
4.	Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială **Bp. 311/2016** L519/2016	Iniţiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 8 alin. (2) din *Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, republicată, cu modificările şi completările ulterioare,* cu o nouă literă, **lit. c)**, astfel încât fapta de neluare în considerare, conform legii, de către un membru al Guvernului, a informărilor transmise de către Serviciul Român de Informaţii (SRI), să constituie infracţiune şi să fie pedepsită cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.	**MJ** **Cancelaria PM**	***Guvernul <u>nu susţine</u> adoptarea propunerii legislative,*** având în vedere următoarele considerente: În cursul lunii noiembrie 2012, Guvernul României a adoptat memorandumul cu tema *„Adoptarea masurilor necesare asigurării unui cadru normativ care să răspundă exigenţelor referitoare la accesibilitatea şi previzibilitatea normei de drept. Implicaţiile adoptării Legii nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a noului Codul penal asupra republicării unor acte normative",* prin care au fost stabilite principiile referitoare la necesitatea creării unui sistem legislativ stabil, unitar, corelat şi inter-relaţionat, inclusiv prin evitarea paralelismelor legislative şi prin care s-a agreat soluţia de principiu conform căreia orice modificare, completare sau abrogare a normelor juridice cuprinse în actele normative care cuprind şi dispoziţii penale, modificate prin *Legea nr. 187/2012*, precum şi orice republicare a acestor acte normative să aibă în vedere soluţiile deja agreate şi adoptate prin legea de punere în aplicare a noului Cod penal.[2] Semnalăm faptul că o infracţiune de genul celei propuse de iniţiator ar fi lipsită de previzibilitate şi accesibilitate, ceea ce ar determina o vulnerabilitate puternică a textului, atât din perspectiva convenţionalităţii sale, cât şi a constituţionalităţii acestuia, dacă ar fi să aplicăm, *mutatis mutandis,* recenta jurisprudenţă a Curţii Constituţionale. (A se vedea în acest sens, *Decizia Curţii Constituţionale nr.603/2015*[3], *respectiv Decizia Curţii Constituţionale nr.732/2014*[4]*).* Se poate observa faptul că incriminarea propusă face referire numai

[2] ... Aceasta, întrucât soluţiile cuprinse în Legea nr. 187/2012 s-au conturat în urma unui intens şi complex proces de identificare şi analizare a legislaţiei naţionale în materia dreptului penal material (fiind analizate în etapa premergătoare elaborării aproximativ 300 de legi speciale), noile texte fiind rezultatul cooperării tuturor ministerelor, instituţiilor si autorităţilor publice cu atribuţii în domeniile analizate, dar si al unor dezbateri parlamentare extinse asupra tuturor intervenţiilor legislative cuprinse în Legea nr. 187/2012.

[3] referitoare la excepţia de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 301 alin. (1) şi art. 308 alin. (1) din Codul penal;

[4] referitoare la excepţia de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 336 alin. (1) şi (3) din Codul penal

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAŢIA CU PARLAMENTUL CABINETUL MINISTRU

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
				la neluarea în considerare a informărilor Serviciului Român de Informații, fără a se preciza în ce anume constă fapta incriminată, cum ar trebui un ministru să procedeze cu informările primite astfel încât neîndeplinirea atribuțiilor să constituie un comportament social atât de grav încât să atragă o sancțiune penală. La aceasta se adaugă faptul că aceste informări, provenind de la un serviciu de informații, au, de cele mai multe ori, caracter clasificat, menirea acestora fiind, în esență, de a aduce la cunoștința conducătorilor existența unor elemente care, coroborate cu altele din fiecare domeniu de activitate, să conducă la conturarea unei anumite conduite în respectiva autoritate. Aceste informări nu constituie, în sine, decât simple elemente preliminare, acesta fiind un argument suplimentar al faptului că, fără o precizare clară a modului în care trebuie luate în considerare, este greu de susținut o urmărire penală și o posibilă sancționare penală.

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL · CABINET MINISTRU

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
485/05.10.2016

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
5.	Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice **Bp. 252/2016** L485/2016	Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare,* în scopul instituirii unor noi reguli referitoare la semnalizarea lucrărilor care se execută pe drumurile publice, precum și în ceea ce privește limitările de viteză.	**MAI**	***Guvernul <u>nu susține</u> adoptarea propunerii legislative,*** având în vedere următoarele considerente: Reglementări de natura celor propuse la alin. (2^1) al art. 33 din inițiativa legislativă se regăsesc în cuprinsul art. 33 alin. (3) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 195/2002, art. 84-87 din Regulamentul de aplicare a Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 195/2002 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1391/2006, în cadrul Normelor metodologice privind condiţiile de închidere a circulaţiei şi de instituire a restricţiilor de circulaţie, în vederea executării de lucrări în zona drumului public şi/sau pentru protejarea drumului, aprobate prin Ordinul comun al ministrului de interne şi al ministrului transporturilor nr. 1112/411/2000 precum şi în Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Totodată, menționăm că, în vederea stabilirii unor măsuri suplimentare de siguranță în anumite zone din cadrul localităților, în funcție de complexitatea anumitor zone din cadrul acestora și pentru asigurarea unor condiții de siguranță (pe străzile din jurul școlilor, grădinițelor, din zone centrale unde există importante fluxuri de pietoni) este necesar să se stabilească anumite restricții de viteză, inclusiv sub 50 km/h. Spre exemplu, la nivel european, expresia ,,*zonă de 30*" este un termen consacrat, exprimând restricțiile de viteză ce trebuie stabilite pentru anumite zone din cadrul orașelor. Aceste zone pot fi identificate în cadrul planurilor de mobilitate urbană, care, în conformitate cu prevederile art. 15 alin. 14 lit. g) din *Ordinul ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr.233/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.350/2001 privind amenajarea teritoriului şi urbanismul şi de elaborare şi actualizare a documentaţiilor de urbanism,* stabilesc zonele cu restricții de circulație și reprezintă un instrument prin intermediul căruia pot fi identificate și delimitate zonele pentru care sunt necesare măsuri suplimentare de siguranță. Tot în acest sens, considerăm că pentru creșterea fluidității din trafic și evitarea ambuteiajelor, ar fi mai eficiente alte măsuri, precum promovarea utilizării transportului public de călători, a mijloacelor

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL
CABINET

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
				alternative de mobilitate sau limitarea necesităților de transport, asigurând o dezvoltare compactă a localităților și accesul populației la serviciile de interes general. Referitor la interzicerea limitării de viteză sub 50 km/h pe întreaga localitate, considerăm că măsura propusă nu are suport tehnic și juridic, deoarece pot fi sectoare de drum care tranzitează localități şi, din cauza configurației traseului, respectiv sector de curbe ale căror raze de racordare în plan orizontal sunt mai mici și au fost proiectate la viteze < 50km/h, pot pune în pericol siguranța participanților la trafic.

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL
CABINETUL MINISTRULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
Nr. 540/05.10.2016

PUNCTE DE VEDERE ALE GUVERNULUI

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
6.	Propunerea legislativă pentru modificarea şi completarea Legii nr. 230/2007 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea asociaţiilor de proprietari **Bp. 348/2016** L540/2016	Iniţiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea şi completarea Legii nr. 230/2007 privind organizarea şi funcţionarea asociaţiilor de proprietari, cu modificările și completările ulterioare, în sensul acordării posibilităţii asociaţiilor de proprietari să încheie convenţii civile în baza noului Cod civil, altele decât contractele de muncă reglementate de Codul muncii, pentru efectuarea activităţilor care sunt în sarcina asociaţiei de proprietari (administrare, întreţinere, investiţii, reparaţii)	**MDRAP**	***Guvernul <u>nu susţine</u> adoptarea propunerii legislative,*** având în vedere următoarele considerente: Prevederile propuse nu respectă principiul constituţional al securităţii raporturilor juridice, acestea având un caracter lapidar, imprecis, de natură a crea dificultăţi în aplicare. De asemenea, nu este clară intenţia de reglementare privind definirea convenţiilor civile în sensul Legii nr. 230/2007 – ca fiind *„altele decât contractele de muncă, astfel cum sunt definite de Legea nr. 53/2003 – Codul muncii"* – de vreme ce, în definirea acestor convenţii se face referire la Codul civil. În mod similar, nici din alineatul final al art. 35, nu rezultă considerentul reglementării în sensul că *„nu se supun dispoziţiilor Legii nr. 53/2003"* convenţiile *„încheiate în baza Legii nr. 287/2009"*. Legiuitorul a stabilit condiţii mai exigente/necesare pentru administratorii persoane fizice, care trebuie să îndeplinească cerinţele actuale pentru care şi sunt atestaţi (certificaţi profesional) în condiţiile legii de către autorităţile publice locale – în raport cu natura activităţii şi funcţiei/statutului acestor administratori – ţinând seama inclusiv de importanţa atribuţiilor de administrare a imobilelor. Or, neîndeplinirea/îndeplinirea defectuoasă a acestora poate prejudicia grav interesele proprietarilor – inclusiv persoane juridice de drept public, după cum este cazul – putând afecta chiar dreptul de proprietate privată/publică, cu răspunderea juridică aferentă. Nu se identifică raţiunea pentru care au fost eliminate prevederile potrivit cărora *„persoanele fizice pot fi angajate prin încheierea unui contract individual de muncă, conform celor stabilite prin negociere directă"*, acest lucru fiind de natură a afecta atât drepturile angajatorilor, cât şi cele ale angajaţilor acestora, precum şi asigurarea unei reglementări unitare şi clare în domeniul administrării de imobile. Totodată, nu este clară intenţia de reglementare privind posibilitatea/obligaţia încheierii unor convenţii civile cu *„organizaţia neguvernamentală din care face parte"* asociaţia de proprietari, în condiţiile în care nu toate asociaţiile de proprietari fac parte din

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
				„*organizaţii neguvernamentale*", nerezultând nici care ar fi obiectul unor astfel de convenţii civile între acestea. Precizăm că încheierea unui contract civil de prestări servicii cu o persoană fizică, potrivit Codului civil, se pretează numai în cadrul activităţilor ocazionale, fără a fi repetitive şi fără să aibă caracterul unei activităţi dependente, permanente conform art. 7 punctele 1 şi 2 din *Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările şi completările ulterioare.* Ori de câte ori persoana fizică efectuează o prestaţie pentru un beneficiar persoană fizică sau juridică în mod întâmplător, fără repetitivitate, vor fi aplicabile dispoziţiile Codului civil, putând fi încheiate contracte civile. În acest sens, problema se va pune în identificarea caracterului dependent sau independent al activităţii desfăşurate în funcţie de care se va încheia un contract individual de muncă sau un contract civil de prestări de servicii. Potrivit art. 7 punctul 3 din Codul fiscal, activitatea independentă este definită ca orice activitate desfăşurată de către o persoană fizică în scopul obţinerii de venituri, care îndeplineşte cel puţin 4 dintre următoarele criterii: - persoana fizică dispune de libertatea de alegere a locului şi a modului de desfăşurare a activităţii, precum şi a programului de lucru; - persoana fizică dispune de libertatea de a desfăşura activitatea pentru mai mulţi clienţi; - riscurile inerente activităţii sunt asumate de către persoana fizică ce desfăşoară activitatea; - activitatea se realizează prin utilizarea patrimoniului persoanei fizice care o desfăşoară; - activitatea se realizează de persoana fizică prin utilizarea capacităţii intelectuale şi/sau a prestaţiei fizice a acesteia, în funcţie de specificul activităţii; - persoana fizică face parte dintr-un corp/ordin profesional cu rol de reprezentare, reglementare şi supraveghere a profesiei desfăşurate, potrivit actelor normative speciale care reglementează organizarea şi exercitarea profesiei respective;

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
				- persoana fizică dispune de libertatea de a desfăşura activitatea direct, cu personal angajat sau prin colaborare cu terţe persoane în condiţiile legii. Art. 269 alin. (4) din Codul fiscal menţionează faptul că angajaţii sau oricare alte persoane legate de angajator printr-un contract individual de muncă sau prin orice alte instrumente juridice care creează un raport angajator/angajat în ceea ce priveşte condiţiile de muncă, remunerarea sau alte obligaţii ale angajatorului nu acţionează de o manieră independentă. Pe cale de consecinţă, dacă prestarea serviciilor este realizată în mod sistematic, regulat, persoana fizică dobândeşte calitatea de profesionist potrivit Codului civil şi are obligaţia să se autorizeze. Menţionăm că pentru prestarea unei munci, indiferent de mărimea fracţiunii de normă, urmează a se încheia un contract individual de muncă, cu normă întreagă sau parţial, pe durată nedeterminată sau determinată, iar contractele civile de prestări servicii, conform Codului civil, se vor încheia numai în cazul activităţilor accidentale, ocazionate, fără a fi repetitive şi fără să aibă caracterul unei activităţi dependente, astfel cum sunt definite în Codul fiscal.

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL
CABINETUL MINISTRU

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
7.	Proiect de lege pentru completarea articolului 23 din Legea nr.258/2007 privind practica elevilor şi studenţilor **PIx. 774/2015** **Bp. 341/2015**	Iniţiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea **art.23** din *Legea nr.258/2007 privind practica elevilor şi studenţilor, cu modificările şi completările ulterioare*, cu două noi alineate, **alin.(2)** şi **alin.(3)**, în sensul instituirii interdicţiei utilizării concomitente de fonduri din două surse publice de finanţare pentru organizatorii de practică, unităţi şi instituţii de învăţământ care beneficiază de asistenţă financiară nerambursabilă pentru organizarea şi implementarea stagiilor de pregătire practică din Fondul Social European (FSE). Astfel, iniţiativa legislativă stabileşte că subvenţia financiară suplimentară prevăzută de lege[5] poate fi utilizată doar pentru finanţarea cheltuielilor	**MFE** **MENCS**	***Guvernul nu susţine adoptarea proiectului de lege,*** având în vedere următoarele considerente: Potrivit *principiului adiţionalităţii*, prevăzut la art.95 din *Regulamentul (UE) nr.1303/2013*[6] *al Parlamentului European şi al Consiliului din 17 decembrie 2013*, *„Contribuţiile din partea fondurilor pentru obiectivul de creştere şi locuri de muncă nu se substituie cheltuielilor structurale publice sau asimilabile efectuate de un stat membru"*. Conform ghidurilor de finanţare, cheltuielile neeligibile, precum şi orice cheltuială suplimentară ce va apărea în timpul implementării proiectului se suportă de către beneficiar din surse proprii. De asemenea, potrivit regulilor de finanţare din FSE, activităţile care au fost deja finanţate sau care se află în procesul de finanţare din bugetul de stat sau din alte surse sunt considerate neeligibile, iar solicitanţii trebuie să dea o declaraţie scrisă prin care să confirme că au luat la cunoştinţă faptul că dubla finanţare nu este permisă. Prin urmare, considerăm că din contribuţia echivalentă cu 5% din alocaţia anuală pentru fiecare elev sau student pot fi finanţate acele activităţi de organizare şi desfăşurare a practicii care nu sunt finanţate din FSE.

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAŢIA CU PARLAMENTUL · CABINET MINISTRU

[1] Potrivit art.23 din *Legea nr.258/2007 „Organizatorii de practică, unităţi şi instituţii de învăţământ, beneficiază de o subvenţie financiară suplimentară, echivalentă cu 5% din alocaţia anuală pentru fiecare elev sau student. Sumele sunt utilizate exclusiv pentru organizarea şi desfăşurarea practicii"*.

[6] *de stabilire a unor dispoziţii comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală şi Fondul european pentru pescuit şi afaceri maritime, precum şi de stabilire a unor dispoziţii generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune şi Fondul european pentru pescuit şi afaceri maritime şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului*

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
		neeligibile din cadrul proiectelor finanţate din FSE şi trebuie înregistrată distinct în evidenţele financiar-contabile.		

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL CABINETUL MINISTRULUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
Nr. 419/05.10.2016

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
8.	Propunere legislativă privind numirea sau alegerea de către Camera Deputaţilor, Senatul sau Parlamentul României a unor persoane în funcţii de membri sau în funcţii de conducere ale unor autorităţi sau instituţii publice **Bp. 234/2016** L419/2016	Prin iniţiativa legislativă se propune ca numirea sau alegerea de către Camera Deputaților, Senatul sau Parlamentul României a unor persoane în funcții de membri sau în funcții de conducere ale unor autorități sau instituții publice să se facă prin Hotărâre a Camerei Deputaților, a Senatului sau a Parlamentului, după caz, adoptată cu respectarea art.76 alin.(2) din *Constituția României, republicată*. Totodată, în situația în care, pentru aceeași funcție, sunt propuse două sau mai multe persoane va fi numită sau aleasă persoana care a întrunit numărul cel mai mare de voturi.	**MJ**	***Guvernul nu susține adoptarea propunerii legislative,*** având în vedere următoarele considerente: 1. În ceea ce privește textul propus la **art.1** din inițiativa legislativă, apreciem că este neclar, în sensul că vizează, cu caracter general *„membri sau funcții de conducere ale unor autorități sau instituții publice*", fără a se preciza care sunt autoritățile sau instituțiile avute în vedere de reglementarea propusă. Din modalitatea de formulare a acestuia se poate interpreta ca făcând referire la autorităţile şi instituţiile publice din subordinea Guvernului sau a ministerelor, deci din sfera puterii executive, sub acest aspect, textul preconizat punând în discuție încălcarea *principiului separației puterilor în stat*, prevăzut de art. 1 alin. (4)[7] din *Constituția României, republicată*. Astfel cum se precizează în *Expunerea de motive* și în *Decizia Curții Constituționale nr. 514/2014*[8], reglementarea propusă ar putea să vizeze doar autorități sau instituții publice cu rang constituțional (cum ar fi Curtea de Conturi, Curtea Constituțională, Avocatul Poporului), autonome, nu și autorități din sfera puterii executive, cum ar lăsa să se înțeleagă textul propus. Totodată, apreciem că modalitatea de reglementare propusă pune în discuție îndeplinirea cerințelor de previzibilitate impuse de art. 1 alin. (5)[9] din *Constituția României*. 2. La **art. 2** din inițiativa legislativă se menționează că ,,*dispozițiile contrare se abrogă*", sintagmă pe care o apreciem ca fiind criticabilă, deoarece actele normative care stabilesc numirea în anumite funcții de către Parlament sau de către una dintre Camerele sale nu precizează adoptarea unor hotărâri, dar nici nu conțin dispoziții contrare dispozițiilor propunerii legislative. În aceste situații, este dificil de identificat normele care pot fi considerate ca fiind ,,*abrogate*".

[7] *Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor-legislativă, executivă și judecătorească-în cadrul democrației constituționale;*

[8] *referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului nr.17/2011 privind numirea unor consilieri de conturi și a unui vicepreședinte ai Autorității de Audit;*

[9] În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
				De asemenea, menționăm faptul ca nu s-a avut în vedere respectarea prevederilor art. 65 alin. (3) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările şi completările ulterioare*, care precizează că ,,*În vederea abrogării, dispozițiile normative vizate trebuie determinate expres, începând cu legile și apoi cu celelalte acte normative, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora*".

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
9.	Propunere legislativă pentru completarea art.139 din Legea nr.53/2003 – Codul Muncii **Bp. 308/2016** L516/2016	Iniţiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 139 din *Legea nr. 53/2003 –Codul muncii, republicată, cu modificările şi completările ulterioare*, cu un alineat nou, **alin. (2^1)**, astfel încât, în situaţia în care o zi de sărbătoare legală în care nu se lucrează coincide cu cea de repaus săptămânal, aceasta să se efectueze în următoare zi lucrătoare.	**MMFPSPV**	***Guvernul <u>nu susţine</u> adoptarea propunerii legislative,*** având în vedere următoarele considerente: 1. Precizăm că nu sunt respectate prevederile art.15 alin.(1) din *Legea nr.500/2002 privind finanţele publice, cu modificările şi completările ulterioare*, potrivit cărora: *„În cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor proiecte de acte normative/măsuri/politici a căror aplicare atrage micşorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor aprobate prin buget, se va întocmi o fişă financiară, care va respecta condiţiile prevăzute de Legea nr.69/2010. În această fişă se înscriu efectele financiare asupra bugetului general consolidat, care trebuie să aibă în vedere:* *a) schimbările anticipate în veniturile şi cheltuielile bugetare pentru anul curent şi următorii 4 ani;* *b) estimări privind eşalonarea creditelor bugetare şi a creditelor de angajament, în cazul acţiunilor anuale şi multianuale care conduc la majorarea cheltuielilor;* *c) măsurile avute în vedere pentru acoperirea majorării cheltuielilor sau a minusului de venituri pentru a nu influenta deficitul bugetar*”. De asemenea, era necesar să fie avute în vedere dispoziţiile art.138 alin.(5) din *Constituţia României, republicată*, potrivit cărora *„Nicio cheltuială nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanţare*”. 2. Semnalăm că nu au fost respectate prevederile art. 31 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările şi completările ulterioare*, potrivit cărora instrumentul de prezentare şi motivare trebuia să includă conţinutul evaluării impactului actului normativ, cuprinzând *„impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât şi pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informaţii cu privire la cheltuieli şi venituri*”.

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAŢIA CU PARLAMENTUL

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT
535/05.10.2016

PUNCTE DE VEDERE ALE GUVERNULUI

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
10.	Propunere legislativă pentru modificarea şi completarea Legii dialogului social nr.62/2011 **Bp. 343/2016** L535/2016	Iniţiativa legislativă reglementează amendarea unor dispoziţii ale Legii dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, vizând, în esenţă, ca asociaţiile şi fundaţiile să fie parteneri sociali implicaţi în comisiile de dialog social.	**MMFPSPV**	**Guvernul <u>nu susţine</u> adoptarea acestei iniţiative legislative** pentru următoarele considerente: În construcţia conceptuală a *dialogului social,* instituită de Organizaţia Internaţională a Muncii şi de TFUE, acesta este instrumentul la îndemâna guvernelor de cogestiune a guvernanţei reprezentative, legitimată de reprezentativitatea dovedită a părţilor implicate, prin distincţie de alte instrumente de cooperare socială şi dialog cu organizaţiile societăţii civile sau alte forme de participare deschisă pentru implicarea în procesele economice şi sociale a tuturor actorilor sociali interesaţi şi a cetăţenilor. Revine Guvernului să stabilească modul de departajare a gestiunii guvernanţei, în raport cu legitimitatea părţilor, cu necesităţile de implicare şi cu angajamentele externe asumate, iar în acest sens, Legea nr. 62/2011 reflectă construcţia dialogului social naţional, angajată de Guvern în raport cu tripartitismul OIM şi cu dialogul social european instituit de TFUE. Modificările propuse, de redefinire a conceptului de *dialog social*, în raport cu cel instituit de OIM şi fundamentat de Tratatul UE, prin implicarea în procesul de guvernanţă, ca parte egală în proces, a tuturor organizaţiilor societăţii civile, fără o reprezentativitate şi legitimitate dovedită şi fără criterii de selecţie identificate, nu poate fi susţinută şi implică în fapt reformarea legislaţiei, nu amendarea legislativă. Procesele actuale de consultare naţională susţinute instituţional prin instituirea Ministerului pentru Consultare Publică şi Dialog Civic, transparenţă decizională şi e-guvernanţă, reglementarea dialogului social şi a Consiliului Economic şi Social cu rol de iniţiativă socială şi cu rol consultativ pe lângă Guvern şi Parlament, garantează cadrul necesar de implicare a tuturor actorilor interesaţi să participe la guvernanţa economică şi socială.

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAŢIA CU PARLAMENTUL

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
11.	Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români **(Bp.87/2016).** L291/2016	Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *art. 12 alin.(2) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, republicată, cu modificările şi completările ulterioare,* în sensul includerii paşaportului în sfera noţiunii de "*act de identitate*", în înțelesul legii.	**MAI**	***Guvernul <u>nu susține</u> adoptarea propunerii legislative,*** având în vedere următoarele considerente: Potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.97/2005, actul de identitate este un document care se eliberează tuturor cetățenilor români care au împlinit vârsta de 14 ani. Eliberarea actelor de identitate este obligatorie pentru orice cetățean român, însă, acest lucru nu este valabil și pentru pașapoarte, eliberarea documentelor de călătorie depinzând strict de opțiunea fiecărei persoane care îndeplinește condițiile legale. Dacă și pașaportul ar fi "*transformat*" în act de identitate, aceasta ar echivala practic cu impunerea unei obligații absolut disproporționate și nejustificate în sarcina minorilor, respectiv aceea de a solicita să li se elibereze un document de călătorie la împlinirea vârstei de 14 ani. De asemenea, se impune a fi evidențiat faptul că actul de identitate este documentul primar al cetățeanului român, cu care acesta își dovedește identitatea, în schimb pașaportul reprezintă un document subsecvent actului de identitate, deoarece se eliberează pe baza acestuia, respectiv numai cetățenilor care dețin acte de identitate sau, după caz, ai căror părinți sunt posesori de acte de identitate. Totodată, semnalăm faptul că, potrivit art. 13 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, actul de identitate face dovada identității, a cetățeniei române, a adresei de domiciliu și, după caz, a adresei de reședință. La art. 91 alin. (1) din *Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, se prevede că dovada domiciliului și a reședinței se face cu mențiunile cuprinse în cartea de identitate. Prin urmare, actul de identitate nu face dovada doar a identității, ci și a adresei de domiciliu și a celei de reședință, în timp ce, potrivit art. 6 din *Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, cu modificările și completările ulterioare*, diferitele tipuri de pașapoarte sunt documente de călătorie pe baza cărora

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
				cetățenii români pot călători, făcând dovada identității în timpul călătoriilor titularului în străinătate, și nu în România. Așadar, rolul unui document de călătorie (pașaport) nu este acela de a face el însuși dovada adresei de domiciliu sau de reședință a unei persoane, pașaportul românesc având cu totul alte funcții, respectiv consfințirea posibilității titularului, cetățean român, identificat prin însuși acest document, de a-și exercita dreptul fundamental la libera circulație în afara teritoriului României. În aceste condiții, menționăm și faptul că schimbarea naturii juridice a pașaportului românesc din document de călătorie care face dovada identității, în act de identitate pentru a se asigura astfel *"identificarea"* cetățenilor români prin acest document (așa cum se precizează în *Expunerea de motive*) vine în contradicție cu legislația în vigoare în materia actelor de identitate. De altfel, identificarea persoanelor se realizează și în prezent în baza pașaportului, raportat desigur la funcțiile pe care le are acest document. Pașaportul face dovada identității (în caz contrar, titularul nici nu ar putea să își exercite drepturile conferite în baza sa), însă nu poate fi totodată și act de identitate, întrucât acest act are și alte valențe, nespecifice unui document de călătorie.

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
12.	*Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală* **(Bp.199/2016).** L387/2016	Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare*, în scopul transpunerii în legislația internă a dispozițiilor *Directivei nr. 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale.* Inițiatorii justifică modificările propuse prin necesitatea de a asigura anumite *"aspecte referitoare la dreptul persoanelor suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale de a beneficia de prezumția de nevinovăție până la dovedirea vinovăției prin hotărâre definitivă, precum și consolidarea dreptului de a fi prezent la propriul proces."*	**MJ**	***Guvernul <u>nu susţine</u> adoptarea propunerii legislative,*** având în vedere următoarele considerente: Potrivit art. 14.1 din *Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 9 martie 2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale,* statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 1 aprilie 2018. În vederea transpunerii prevederilor acestui act normativ al Uniunii Europene, instituțiile cu atribuții legale în această materie fac o evaluare a legislației naționale pentru a stabili dacă sunt sau nu necesare intervenții legislative, precum şi, în ipoteza în care vor fi necesare intervenţii legislative, care este nivelul actului sau actelor normative care ar asigura conformitatea deplină a legislației naționale cu prevederile *Directivei 2016/343/UE.* La o evaluare preliminară a legislației naționale, multe dintre prevederile directivei apar ca fiind deja cuprinse în legislația României (în Constituția României și în Codul de procedură penală). De asemenea, precizăm faptul că unele aspecte reglementate de *Directiva 2016/343/UE* sunt reglementate de alte legi decât *Codul de procedură penală* – în cazul mijloacelor de imobilizare este vorba de art. 16 din *Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.* 2. Referitor la **art. I pct. 1**, prin care se interzice ca *"declarațiile publice și deciziile oficiale provenind de la autoritățile publice"* să se refere la o persoană suspectată sau acuzată ca și cum aceasta ar fi fost condamnată, opinăm că nu *în Codul de procedură penală* trebuie reglementată problema declarațiilor publice făcute de autoritățile publice.

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
				De asemenea, textul este neclar, utilizând sintagme susceptibile să creeze confuzii. Astfel, se interzice ca "*deciziile oficiale*" să se refere la un acuzat ca și cum acesta ar fi fost condamnat. O decizie a unei instanțe de judecată sesizată cu o cauză penală poate stabili că inculpatul este sau nu vinovat, în prima ipoteză urmând să dispună una dintre soluțiile prevăzute de lege, deci inclusiv condamnarea acestuia. Considerăm că reglementarea propusă contravine dispozițiilor legale de *lege lata* referitoare la rezolvarea acțiunii penale – art. 396 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, motiv pentru care aceasta nu poate fi susținută. 3. Referitor la **art. I pct. 2**, menţionăm că, *de lege lata*, art. 10 alin. (4) şi art. 83 lit. a) din Codul de procedură penală conţin reglementări referitoare la dreptul suspectului sau inculpatului de a nu face nicio declaraţie. 4. Textul propus la **art.I pct. 3** este identic cu cel propus la art. I pct. 2 al propunerii, ceea ce contravine dispozițiilor imperative ale art. 16 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.* 5. În ceea ce privește **art. I pct. 6**, se propune completarea art. 364 din Codul de procedură penală cu două noi alienate, alin (6^1) și (6^2), prin care se reglementează condițiile în care se poate dispune condamnarea unei persoane și, respectiv, punerea în executare a unei hotărâri judecătorești definitive. *De lege lata*, art. 364 din Codul de procedură penală, se referă la "*Participarea inculpatului la judecată și*

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
				drepturile acestuia", iar soluționarea cauzei penale de către judecător este reglementată de art. 391-407 C.p.p, astfel încât intervenția propusă prin introducerea alin. (6^1) la art. 364 nu poate fi susținută. De asemenea, punerea în executare a hotărârilor penale se face potrivit dispozițiilor art. 555-581 din *Codul de procedură penală*, astfel încât, chiar și în situația în care s-ar impune reglementarea unei ipoteze care nu are o consacrare legislativă, intervenția ar trebui făcută asupra acestor dispoziții ale *Codului de procedură penală*, motiv pentru care considerăm că nu poate fi susținută nici introducerea alin. (6^2) la art. 364. 6. Referitor la **art. I pct. 7**, Codul de procedură penală reglementează o procedură în ceea ce privește *redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsă a persoanei condamnate*, prin dispozițiile art. 466-470. Potrivit acestor prevederi legale, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de lege, persoana condamnată definitiv care a fost judecată în lipsă poate solicita redeschiderea procesului penal în termen de o lună din ziua în care a luat cunoștință, prin orice notificare oficială, că s-a desfășurat un process penal împotriva sa. Art. 469 alin. (3) şi (7) din Codul de procedură penală au următorul cuprins: *"Art. 469 - Judecarea cererii de redeschidere a procesului -* *(3) Dacă instanţa constată îndeplinirea condiţiilor prevăzute la alin. (1), dispune prin încheiere admiterea cererii de redeschidere a procesului penal.* *(...) (7) Admiterea cererii de redeschidere a procesului penal atrage desfiinţarea de drept a hotărârii pronunţate în lipsa persoanei condamnate."* Pentru motivele de mai sus, opinăm că nu poate fi susţinută

Nr. crt.	Titlu propunere legislativă	Obiect de reglementare	Ministere şi instituţii care vor asigura susţinerea la Parlament	Punctul de vedere al Guvernului
				introducerea unui alineat nou, alin. (2^1), la art. 446 Codul de procedură penală. 7. Referitor la **art. I pct. 10**, prin care se propune introducerea, la art. 542 din Codul de procedură penală, a unui alineat nou, alin. (1^1), prin care să se incrimineze *„fapta persoanei care cu rea credinţă sau cu gravă neglijenţă a comis una dintre acţiunile care au condus la situaţia generatoare de daune constituie abuz în serviciu şi se pedepseşte conform art. 297 alin. (1)"*, precizăm că în Codul de procedură penală sunt reglementate regulile în baza cărora se desfăşoară procesul penal, infracţiunile regăsindu-se în Codul penal şi în legile penale speciale, astfel încât nu poate fi susţinută o intervenţie legislativă care ar introduce o infracţiune în Codul de procedură penală. În al doilea, rând, norma penală propusă contravine principiului legalităţii pedepsei, câtă vreme nici în textul propus a fi introdus - alin. (1^1) al art. 542 din Codul de procedură penală şi nici în articolul indicat în norma de trimitere - art. 297 alin. (1) din Codul de procedură penală - nu este prevăzută pedeapsa care ar urma că se aplice persoanei care ar comite infracţiunea propusă a fi reglementată. Totodată, anexăm și adresa *Consiliului Superior al Magistraturii* nr. 12106/11.07.2016.

S 750/2016

ROMÂNIA

1 9 0 9
Consiliul Superior
al Magistraturii

"Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție, republicată)

[redacted]

[redacted]

Nr. 12106/2016
.....11.07.2016

Nr. 7699 /D.R.P.
Data 13.07.2016

Domnului Ciprian Bucur,
Ministru delegat,
Departamentul pentru Relația cu Parlamentul

Stimate domnule ministru,

Referitor la solicitarea dumneavoastră - transmisă cu adresa nr. 4666E/DRP din data de 24.05.2016 -, prin care ați solicitat punctul de vedere al Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, înregistrată la Senat cu nr. Bp 199/2016, vă facem cunoscut că aceasta a fost analizată de Comisia nr. I – „Independența și responsabilizarea justiției, eficientizarea activității acesteia și creșterea performanței judiciare; integritatea și transparența sistemului judiciar", în ședința din data de 30.06.2016.

Sub un prim aspect, Comisia a reținut că, așa cum reiese din expunerea de motive, dar și din art. II al propunerii legislative, aceasta urmărește transpunerea Directivei (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului.

Or, revine Guvernului, prin autoritățile de specialitate din subordinea sa cu atribuții în domeniile reglementate de legislația Uniunii Europene, sarcina de a asigura transpunerea și aplicarea corectă a legislației UE.

Prin urmare, o analiză concretă a dispozițiilor naționale care să evidențieze, în primul rând, dacă este necesară o intervenție legislativă pentru transpunerea în dreptul intern a Directivei și mai apoi, în caz afirmativ, să propună modificările corespunzătoare ar trebui făcută de Ministerul Justiției, dat fiind atribuțiile specifice ale acestui minister, dar și domeniul de reglementare al Directivei a cărei transpunere o urmărește propunerea legislativă, respectiv *consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale.*

În acest sens, s-a avut în vedere și faptul că, în prezent, există deja la nivelul legislației naționale dispoziții care consacră drepturile prevăzute de Directivă, fiind necesar ca Ministerul Justiției să aprecieze în ce măsură se impune modificarea sau completarea acestora pentru a fi în concordanță cu nivelul minim de protecție oferit de Directivă (statele membre putând garanta, însă, un nivel de protecție mai ridicat, conform art. 13).

În ceea ce privește Consiliul Superior al Magistraturii, analiza realizată a privit

Adresa: București, Calea Plevnei nr.141B, Sector 6
Tel: 021 311 69 00; Fax: 021 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL · CABINET MINISTRU

[redacted]

doar textele din cuprinsul propunerii legislative, conform solicitării ce i-a fost adresată.

- În ceea ce privește propunerea de completare a art. 4 din Codul de procedură penală cu un nou alineat, alin. (3), s-a reținut că aceasta urmărește transpunerea art. 4 alin. (1) din Directivă, care prevede:

„Articolul 4 - Referirile publice la vinovăție

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a garanta că, atâta vreme cât vinovăția unei persoane suspectate sau acuzate nu a fost dovedită conform legii, declarațiile publice făcute de autoritățile publice și deciziile judiciare, altele decât cele referitoare la vinovăție, nu se referă la persoana respectivă ca fiind vinovată. Prin aceasta nu se aduce atingere actelor de urmărire penală care au drept scop dovedirea vinovăției persoanei suspectate sau acuzate și nici deciziilor preliminare cu caracter procedural care sunt luate de autoritățile judiciare sau de alte autorități competente și care se bazează pe suspiciuni sau probe incriminatoare."

Sub un prim aspect, Comisia a reținut că, în ceea ce privește sistemul judiciar, au existat și anterior preocupări în sensul creării unui cadru de reglementare. Astfel, în *Forma consolidată a Ghidului privind relația dintre sistemul judiciar din România și mass-media*, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 482/2012, cu modificările și completările aduse prin Hotărârea Plenului nr. 573/2014, se arată că *„Instanțele și parchetele trebuie să permită reprezentanților mass-media să își îndeplinească rolul de informare a opiniei publice. Acestor instituții le revine, totodată, obligația ca, în cadrul activităților prin care se realizează comunicarea cu mass-media asupra problemelor de interes public din activitatea instanțelor și parchetelor, să vegheze să nu fie încălcate alte drepturi recunoscute de legislația internă și internațională (protecția vieții private și de familie,* ***prezumția de nevinovăție****, imparțialitatea actului de justiție etc.)".*

Declarațiile publice pot emana, însă, și de la alte autorități publice decât cele din sistemul judiciar. În contextul menționat, revine Ministerului Justiției sarcina de a asigura transpunerea și aplicarea corectă a Directivei UE (inclusiv din perspectiva alegerii actelor normative interne în cuprinsul cărora urmează a fi transpuse dispozițiile Directivei), așa cum s-a arătat mai sus.

În al doilea rând, s-a reținut că textul propus folosește noțiuni imprecise („persoane suspectate sau acuzate"), motiv pentru care ar trebui reformulat. Astfel, Codul de procedură penală vorbește despre „suspect" și „inculpat".

Apoi, față de textul Directivei – mai precis art. 4 alin. (1), care se referă la „vinovăție", iar nu la „condamnare" -, trimiterea la „condamnarea" persoanei este discutabilă, în raport și de soluțiile ce se pot pronunța pe latură penală conform noului Cod de procedură penală. Astfel, vinovăția este reținută nu doar în ipoteza pronunțării unei soluții de condamnare, ci și în alte ipoteze (renunțare la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei)

De asemenea, textul propus nu circumstanțiază adecvat sfera actelor vizate de reglementare, prin „decizie oficială provenind de la autorități publice" putând a se

Adresa: București, Calea Plevnei nr.141B, Sector 6
Tel: 021 311 69 00; Fax: 021 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL
CABINETUL MINISTRULUI

înțelege inclusiv hotărârea primei instanțe prin care se reține vinovăția inculpatului; or, nu acesta este sensul Directivei.

- Referitor la propunerea de completare a art. 10 cu un nou alineat, alin. (4[1]), Comisia a apreciat că astfel de dispoziții nu se justifică, dat fiind că, în prezent, există norme în Codul de procedură penală care vin să consacre dreptul la tăcere și dreptul de a nu se autoincrimina.

Astfel, la art. 99 alin. (2) din Codul de procedură penală se prevede *dreptul suspectului sau acuzatului de a nu contribui la propria acuzare.*

Similar, la art. 118 este reglementat dreptul martorului de a nu se acuza, prevăzându-se că *„Declarația de martor dată de o persoană care, în aceeași cauză, anterior declarației a avut sau, ulterior, a dobândit calitatea de suspect ori inculpat nu poate fi folosită împotriva sa. Organele judiciare au obligația să menționeze, cu ocazia consemnării declarației, calitatea procesuală anterioară."*

S-a mai reținut că în cuprinsul art. 101 este consacrat principiul loialității administrării probelor, stipulându-se interdicția de *„a se întrebuința violențe, amenințări ori alte mijloace de constrângere, precum și promisiuni sau îndemnuri în scopul de a se obține probe."*

De asemenea, *„nu pot fi folosite metode sau tehnici de ascultare care afectează capacitatea persoanei de a-și aminti și de a relata în mod conștient și voluntar faptele care constituie obiectul probei. Interdicția se aplică chiar dacă persoana ascultată își dă consimțământul la utilizarea unei asemenea metode sau tehnici de ascultare."*

Conform art. 102 alin. (2) din Codul de procedură penală, probele obținute în mod nelegal nu pot fi folosite în procesul penal.

Tot astfel, art. 83 lit. a), reglementând dreptul inculpatului de a nu da nicio declarație pe parcursul procesului penal, prevede expres (și explicit) că inculpatului i se atrage atenția că, dacă refuză să dea declarații, „nu va suferi nicio consecință defavorabilă"; de asemenea, același text conferă valoare probatorie doar declarațiilor pe care inculpatul înțelege să le dea, iar nu și situației în care acesta refuză să declare.

Conform art. 10 alin. (4), *„înainte de a fi ascultați, suspectului și inculpatului trebuie să li se pună în vedere că au dreptul de a nu face nicio declarație."*

La rândul lor, dispozițiile art. 109 alin. (3) prevăd că *„În cursul audierii, suspectul sau inculpatul își poate exercita dreptul la tăcere cu privire la oricare dintre faptele ori împrejurările despre care este întrebat."*

Pentru a se asigura efectivitatea acestor drepturi, Codul de procedură penală stabilește obligații corelative în sarcina organelor judiciare.

Astfel, potrivit art. 108, organul judiciar, după ce comunică suspectului sau inculpatului calitatea în care este audiat, fapta prevăzută de legea penală pentru săvârșirea căreia este suspectat sau pentru care a fost pusă în mișcare acțiunea penală și încadrarea juridică a acesteia, îi aduce acestuia la cunoștință drepturile prevăzute la art. 83 (printre care și dreptul la tăcere).

Același articol obligă organele judiciare ca, în cursul urmăririi penale, înainte de

Adresa: București, Calea Plevnei nr.141B, Sector 6
Tel: 021 311 69 00; Fax: 021 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL
CABINET MINISTRU

prima audiere a suspectului sau inculpatului, să îi aducă acestuia la cunoştinţă drepturile şi obligaţiile ce îi revin. Aceste drepturi şi obligaţii i se comunică şi în scris, sub semnătură, iar în cazul în care nu poate ori refuză să semneze, se va încheia un proces-verbal.

- În legătură cu propunerea de completare a art. 83 cu un nou alineat, alin. (2), Comisia a apreciat că aceasta este nejustificată, în condiţiile în care se constată că textul propus are un conţinut identic cu cel al textului propus pentru art. 10 alin. (4^1).

Or, Legea nr. 24/2000, republicată, privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, impune evitarea paralelismelor. Astfel, dispoziţiile art. 16 alin. (1) teza I prevăd că *„În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceloraşi reglementări în mai multe articole sau alineate din acelaşi act normativ ori în două sau mai multe acte normative."*

De asemenea, tot ca o observaţie de tehnică legislativă, s-a reţinut că, în condiţiile în care, în prezent, art. 83 din Codul de procedură penală are un singur alineat, propunerea legislativă ar fi trebuit să prevadă modificarea în întregime a articolului respectiv, actualul text al articolului urmând a deveni alineatul (1).

- În ceea ce priveşte modificările şi completările propuse pentru art. 99 din Codul de procedură penală, Comisia a apreciat că acestea nu îşi găsesc justificare.

Astfel, cu referire la art. 99 alin. (2), s-a reţinut că dispoziţiile art. 7 alin. (2) din Directivă consacră dreptul persoanelor suspectate/acuzate de a nu se autoincrimina, adică de a nu se acuza singure.

Or, textul actual al art. 99 alin. (2) reglementează tocmai dreptul de a nu contribui la propria acuzare, simpla diferenţă de exprimare nejustificând o intervenţie legislativă, câtă vreme substanţa dispoziţiilor coincide.

Tot cu referire la textul propus pentru art. 99 alin. (2) Cod de procedură penală, s-a observat că Directiva consacră explicit „dreptul de a păstra tăcerea" şi, respectiv, „dreptul de a nu se autoincrimina". Cât priveşte „dreptul de a nu coopera", acesta era prevăzut, ca atare, în proiectul Directivei, însă nu se mai regăseşte în forma adoptată a actului, care reglementează, în schimb, aşa cum s-a arătat, dreptul la tăcere.

Cât priveşte propunerea de completare a art. 99 cu un nou alineat, alin. (2^1), s-a constatat că aceasta se suprapune cu dispoziţiile propuse pentru art. 10 alin. (4^1) şi pentru art. 83 alin. (2).

- Cu privire la propunerea de completare a art. 364 cu două noi alineate, alin. (6^1) şi (6^2), s-au formulat următoarele observaţii:

Aşa cum se arată în expunerea de motive a propunerii legislative analizate, aceasta urmăreşte consolidarea dreptului de a fi prezent la propriul proces, în conformitate cu Directiva (UE) 2016/343.

Astfel, art. 8 alin. (2) din Directivă prevede că *„Statele membre pot să prevadă că*

Adresa: Bucureşti, Calea Plevnei nr.141B, Sector 6
Tel: 021 311 69 00; Fax: 021 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL
CABINETUL MINISTRULUI

*un proces care poate duce la o hotărâre privind **vinovăția** sau **nevinovăția** persoanei suspectate sau acuzate poate avea loc în absența persoanei în cauză, cu condiția ca:*

*(a) persoana suspectată sau acuzată să fi fost informată în timp util cu privire la proces și la consecințele neprezentării; **sau***

(b) persoana suspectată sau acuzată care a fost informată cu privire la proces să fie reprezentată de un avocat mandatat, care a fost numit fie de către persoana suspectată sau acuzată, fie de către stat."

Potrivit alin. (3) al aceluiași articol, o hotărâre luată în conformitate cu alineatul (2) poate fi pusă în executare împotriva persoanei suspectate sau acuzate în cauză.

În conformitate cu alin. (4), atunci când statele membre prevăd posibilitatea desfășurării proceselor în lipsa persoanelor suspectate sau acuzate, dar condițiile prevăzute la alineatul (2) din prezentul articol nu pot fi îndeplinite din cauză că suspectul sau inculpatul nu poate fi localizat, în pofida eforturilor rezonabile depuse în acest scop, statele membre pot să prevadă că o hotărâre poate fi totuși luată și pusă în executare. În acest caz, statele membre se asigură că, atunci când persoanele suspectate sau acuzate sunt informate cu privire la hotărâre și, în special, atunci când sunt prinse, ele sunt informate și despre posibilitatea de a contesta hotărârea și despre dreptul la un nou proces sau la o altă cale de atac, în conformitate cu articolul 9.

Articolul 9 impune statelor obligația de a se asigura că, atunci când persoanele suspectate sau acuzate nu au fost prezente la procesul lor și condițiile prevăzute la articolul 8 alineatul (2) nu au fost îndeplinite, persoanele în cauză au dreptul la un nou proces sau la o altă cale de atac care permite reexaminarea pe fond a cauzei, inclusiv examinarea unor probe noi, și care ar putea duce la anularea hotărârii inițiale. În acest sens, statele membre se asigură că persoanele în cauză suspectate și acuzate au dreptul de a fi prezente, de a participa efectiv, în conformitate cu procedurile prevăzute de dreptul intern, și de a-și exercita dreptul la apărare.

În prezent, există, însă, la nivelul legislației naționale dispoziții care să garanteze dreptul inculpatului de a fi prezent la proces, dispoziții care prevăd expres când se poate proceda la judecată în lipsa inculpatului, dar și prevederi care reglementează redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate.

Prin urmare, era imperios necesară corelarea propunerilor cu textele deja existente, pentru a vedea în ce măsură se justifică aceste propuneri, Comisia opinând că răspunsul este unul negativ, dispozițiile interne în vigoare corespunzând textelor Directivei.

Pe de altă parte, textul propus pentru alin. (6^1) nu își găsește locul în cuprinsul art. 364 Cod de procedură penală, care reglementează „Participarea inculpatului la **judecată** și drepturile acestuia", în condițiile în care vorbește de „**condamnare**" și de „citare pentru fiecare fază a judecății". Considerații similare sunt valabile și în ceea ce privește alin. (6^2).

Adresa: București, Calea Plevnei nr.141B, Sector 6
Tel: 021 311 69 00; Fax: 021 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

[redacted]

Conținutul propunerilor pune, în plus, și alte probleme, în raport de textul Directivei. Spre exemplu, din dispozițiile propuse pentru alin. (6^1) reiese că se poate pronunța condamnarea în lipsă doar în cazul întrunirii *cumulative* a condițiilor acolo arătate, pe când din textul art. 8 alin. (2) din Directivă rezultă că este vorba de ipoteze *alternative*.

De asemenea, urmează a se aprecia dacă referirea la „condamnare" din cuprinsul textului propus pentru alin. (6^1) este una adecvată.

Comisia nu a găsit justificată nici propunerea de introducere a alin. (6^2), care condiționează punerea în executare a unei hotărâri definitive pronunțate în lipsa inculpatului de anumite aspecte, fără să țină seama de dispozițiile existente referitoare la redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate (art. 466-470 Cod de procedură penală) și nici de dispozițiile Codului de procedură penală referitoare la punerea în executare a hotărârilor penale.

Apoi, s-a apreciat că maniera în care este redactat textul propus ar putea conduce la situații inacceptabile, în care, spre exemplu, nu s-ar putea proceda la punerea în executare a unei hotărâri de condamnare a inculpatului care, cunoscând despre existența procedurilor judiciare împotriva sa, s-a sustras judecății, căci și în acest caz hotărârea a fost pronunțată în lipsa inculpatului - în condițiile art. 364 alin. (2), fără, însă, a fi întrunite condițiile pentru procedura rejudecării, potrivit art. 466 alin. (2) Cod de procedură penală.

Nu în ultimul rând, ca o observație punctuală, de tehnică legislativă, cele două noi alineate ce se propune a fi introduse după ultimul alineat existent din cuprinsul articolului trebuiau numerotate *în continuare*, iar nu cu indici.

- Cu referire la propunerea de completare a art. 446 cu un nou alineat, alin. (2^1), Comisia a apreciat că este vorba despre o eroare în ceea ce privește inserarea textului propus în cuprinsul art. 446, care se referă la *recursul în casație*. Probabil că, în realitate, s-a dorit completarea art. 466 Cod de procedură penală, care reglementează *„Redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate"*.

Pe fond, s-a apreciat că nu este necesară o intervenție legislativă în sensul propus, în raport de procedura de rejudecare consacrată de actualul Cod de procedură penală, dispozițiile art. 469 alin. (7) prevăzând că *„admiterea cererii de redeschidere a procesului penal atrage desființarea de drept a hotărârii pronunțate în lipsa persoanei condamnate"*, ceea ce presupune o nouă judecată, cu respectarea tuturor garanțiilor consacrate de lege (citare, administrare de probe etc.), existând, evident, posibilitatea pronunțării unei alte soluții.

În fine, din punctul de vedere al tehnicii legislative, s-a reținut că introducerea unui alineat nou după ultimul alineat existent nu justifica numerotarea cu indici, respectiv

Adresa: București, Calea Plevnei nr.141B, Sector 6
Tel: 021 311 69 00; Fax: 021 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL
CABINETUL MINISTRU

[redacted]

alin. (2[1]), ci impunea acordarea unui număr în continuare, respectiv alin. (3).

- Analizând propunerea de completare a art. 538 Cod de procedură penală cu un nou alineat, Comisia a apreciat nejustificate propunerile formulate, pentru multiple considerente.

Astfel, sub un prim aspect, propunerea nu se integrează logic în textul art. 538, al cărui obiect de reglementare îl constituie consacrarea dreptului la repararea pagubei, locul său fiind, mai degrabă, în cuprinsul art. 540, care se referă la „Felul şi întinderea reparaţiei".

Apoi, din maniera în care au fost formulate propunerile ce vizează art. 538 şi 542 nu reiese cu claritate ce s-a dorit, *în concret*, deşi intenţia a fost, probabil, aceea de a se asigura transpunerea art. 4 alin. (2) din Directivă, care prevede obligaţia statelor membre de a se asigura că sunt disponibile **măsuri corespunzătoare** în cazul unei încălcări a obligaţiei de a nu se referi la persoane suspectate sau acuzate ca şi cum ar fi vinovate, în conformitate cu Directiva şi, în special, cu articolul 10.

Astfel, după cum se cunoaşte, dispoziţiile art. 538 – 542 Cod de procedură penală se referă la procedura reparării pagubei materiale sau a daunei morale în anumite cazuri, respectiv: eroare judiciară, privare nelegală de libertate, cazul redeschiderii procesului penal cu privire la condamnatul judecat în lipsă, dacă după rejudecare s-a pronunţat o hotărâre definitivă de achitare.

De asemenea, în cuprinsul art. 542 alin. (1) este reglementată acţiunea în regres în cazul în care repararea pagubei a fost acordată *pe temeiul art. 538 şi 539*, precum şi cu referire la situaţia particulară în care statul român a fost condamnat de către o instanţă internaţională, *însă tot pentru vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 538 şi 539 Cod de procedură penală.*

Or, propunerea legislativă vizează doar modificarea art. 542 alin. (1) - în sensul adăugării unui nou caz în care acţiunea în regres se îndreaptă împotriva magistratului, şi anume situaţia în care statul român a fost condamnat de către o instanţă internaţională pentru vreuna dintre cazurile prevăzute la art. 4 – *nu şi modificarea similară a art. 538.*

Pe de altă parte, toate cazurile în care este aplicabilă această procedură specială presupun fie pronunţarea unei hotărâri penale prin care se pronunţă achitarea, fie stabilirea caracterului nelegal al privării de libertate, după caz, prin ordonanţă a procurorului, prin încheierea definitivă a judecătorului de drepturi şi libertăţi sau a judecătorului de cameră preliminară, precum şi prin încheierea definitivă sau hotărârea definitivă a instanţei de judecată învestită cu judecarea cauzei.

De altfel, nici în ceea ce priveşte fondul propunerii, reglementarea nu este foarte clară. Pare că s-ar fi dorit o restabilire a situaţiei anterioare care, însă, nu vedem cum ar fi posibilă în situaţia încălcării dispoziţiilor ce interzic declaraţiile publice de vinovăţie anterior unei condamnări definitive.

Adresa: Bucureşti, Calea Plevnei nr.141B, Sector 6
Tel: 021 311 69 00; Fax: 021 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAŢIA CU PARLAMENTUL
CABINETUL MINISTRU

[redacted]

În fapt, textul propus preia dispoziţiile art. 10 alin. (2) din *propunerea* de Directivă, care prevedeau că „Efectul măsurilor reparatorii este, *în măsura în care acest lucru este posibil,* acela de a plasa persoana suspectată sau acuzată în aceeaşi poziţie în care s-ar fi aflat dacă nu s-ar fi produs încălcarea, în vederea conservării dreptului la un proces echitabil şi a dreptului la apărare."

În forma finală a Directivei, adoptată, s-a renunţat, însă, la acest text, care, oricum, a fost preluat trunchiat în propunerea legislativă analizată.

Mai mult, textul propus pentru art. 538 alin. (2^1) nici nu se referă expres la art. 4 alin. (3) – acest lucru rezultând doar din expunerea de motive, astfel că ar urma să privească celelalte cazuri vizate, respectiv eroarea judiciară şi achitarea ulterioară unei judecări în lipsă. Or, cu referire la aceste din urmă două cazuri, felul şi întinderea reparaţiei sunt stabilite în art. 540 Cod de procedură penală.

- Referitor la propunerile de modificare şi completare a art. 542 Cod de procedură penală, Comisia a apreciat că acestea sunt nejustificate, pentru următoarele considerente:

Textul actual al alin. (1) prevede că acţiunea în regres se poate îndrepta împotriva persoanei care, cu rea-credinţă sau din culpă gravă, a provocat situaţia generatoare de daune.

Propunerea înlătură cerinţa ca persoana să fi acţionat cu rea-credinţă sau din culpă gravă, contravenind dispoziţiilor art. 52 alin. (3) teza a doua din Constituţia României, republicată, potrivit cărora răspunderea statului pentru erori judiciare nu înlătură răspunderea magistraţilor care şi-au exercitat funcţia *cu rea-credinţă sau gravă neglijenţă.*

Propunerea nu se corelează nici cu dispoziţiile alin. (2) al art. 542 - în privinţa cărora nu se propune modificarea sau abrogarea -, potrivit cărora statul trebuie să dovedească în cadrul acţiunii în regres, prin ordonanţa procurorului sau hotărâre penală definitivă, că cel asigurat în condiţiile alin. (1) a produs cu rea-credinţă sau din culpă gravă profesională eroarea judiciară sau privarea nelegală de libertate cauzatoare de prejudicii.

De asemenea, se înlătură posibilitatea introducerii acţiunii în regres, aceasta urmând a fi obligatorie, conform propunerii, astfel cum rezultă din folosirea verbului „trebuie".

Textul propus pentru alin. (1) înlătură şi posibilitatea îndreptării acţiunii în regres împotriva instituţiei la care persoana este asigurată pentru despăgubiri în caz de prejudicii provocate în exerciţiul profesiunii, propunere considerată inacceptabilă, întrucât contravine însuşi scopului pentru care se încheie, în general, o asigurare de răspundere civilă.

Cât priveşte dispoziţiile propuse pentru alin. (1^1), potrivit cărora *„Fapta persoanei care cu rea-credinţă sau gravă neglijenţă a comis una din acţiunile care au condus la*

Adresa: Bucureşti, Calea Plevnei nr.141B, Sector 6
Tel: 021 311 69 00; Fax: 021 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAŢIA CU PARLAMENTUL

[redacted]

situaţia generatoare de daune constituie abuz în serviciu şi se pedepseşte conform art. 297 alin. (1).", Comisia a reţinut că infracţiunile trebuie stabilite în Partea Specială a Codului penal sau în cuprinsul unor legi penale speciale şi nicidecum în cuprinsul Codului de procedură penală, în raport de modul în care art. 1 Cod de procedură penală defineşte normele de procedură penală şi scopul acestora:

„Art. 1 - (1) Normele de procedură penală reglementează desfăşurarea procesului penal şi a altor proceduri judiciare în legătură cu o cauză penală.

(2) Normele de procedură penală urmăresc asigurarea exercitării eficiente a atribuţiilor organelor judiciare cu garantarea drepturilor părţilor şi ale celorlalţi participanţi în procesul penal astfel încât să fie respectate prevederile Constituţiei, ale tratatelor constitutive ale Uniunii Europene, ale celorlalte reglementări ale Uniunii Europene în materie procesual penală, precum şi ale pactelor şi tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care România este parte."

Pe de altă parte, din textul propus pentru alin. (1^1) lipseşte trimiterea la Codul penal.

În fine, în ceea ce priveşte o încălcare a dispoziţiilor propuse pentru art. 4 alin. (3) Cod de procedură penală, urmează a se aprecia în ce măsură este realmente necesară o reglementare, fie ea în cuprinsul Codului de procedură penală ori în alt act normativ, în raport de dispoziţiile art. 41 din Legea audiovizualului nr. 504/2002, care prevăd:

„Art. 41 - (1) Orice persoană fizică sau juridică, indiferent de naţionalitate, ale cărei drepturi sau interese legitime, în special reputaţia şi imaginea publică, au fost lezate prin prezentarea de fapte inexacte în cadrul unui program, beneficiază de dreptul la replică sau la rectificare.

(2) Consiliul va adopta procedura necesară exercitării efective a dreptului la replică sau la rectificare, precum şi orice alte măsuri necesare, inclusiv sancţiuni, în vederea garantării dreptului la replică sau la rectificare într-o limită rezonabilă de timp de la primirea cererii solicitantului.

(3) Difuzarea rectificării sau acordarea dreptului la replică nu exclude dreptul persoanei lezate să se adreseze instanţelor judecătoreşti."

- Nu în ultimul rând, analizând dispoziţiile art. II al propunerii legislative, ce prevede că *„Prezenta lege pune în aplicare Directiva nr. 2016/343, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L 65, din 11 martie 2016."*, Comisia a apreciat că, din punctul de vedere al tehnicii legislative, nu se justifică inserarea acestor dispoziţii într-un articol separat.

În acest sens, au fost avute în vedere dispoziţiile art. 45 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, care prevăd:

„Art. 45 - Menţiunea privind transpunerea normelor comunitare

(1) În situaţia actelor normative care transpun direct norme comunitare în dreptul intern, după partea dispozitivă a acestora se face o menţiune care să cuprindă

Adresa: Bucureşti, Calea Plevnei nr.141B, Sector 6
Tel: 021 311 69 00; Fax: 021 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAŢIA CU PARLAMENTUL AVIZAT PRIM-MINISTRU

[redacted] [redacted]

elementele de identificare a actului comunitar care a fost preluat, după modelul următor: "Prezenta/prezentul... (se menționează tipul actului normativ) transpune Directiva nr. .../... privind ..., publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. .../... ."

Cu deosebită considerație,

Președinte,
Judecător Mircea Aron

Adresa: București, Calea Plevnei nr.141B, Sector 6
Tel: 021 311 69 00; Fax: 021 311 69 01
Web: www.csm1909.ro

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL